

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

20 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Plămădeală Ghenadie, Țurcan Anatolie

Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul *Chiriac Stela* în numele inculpatului Surlari Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 octombrie 2021 și sentinței Judecătorei Bălți, sediul central din 09 martie 2021, în cauza penală privind acuzarea lui

Surlari Ion xxxxx, născut la xxxxx, originar din xxxxx, anterior condamnat prin xxxxx

în comiterea infracțiunii prevăzute de art.155 Cod penal.

Termenii de examinare:

prima instanță: 13.03.2020 - 09.03.2021;

instanța de apel: 30.03.2021- 19.10.2021;

instanța de recurs: 29.12.2021 – 20.04.2022.

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți (sediul Central) din 09 martie 2021, **Surlari Ion** a fost recunoscut vinovat în baza art. 155 Cod penal și în baza acestei Legi a fost condamnat la pedeapsă sub formă de amendă, în mărime de **550** (cinci sute cincizeci) unități convenționale, ceea ce constituie 27 500 lei.

A fost dispusă încasarea de la *Surlari Ion* în beneficiul *Statului* suma de **2548** lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

2. În sentința, prima instanță a constatat în fapt că:

Surlari Ion la 03 noiembrie 2019, aproximativ la ora 21:00, aflându-se în curtea casei de locuit, amplasată pe str. Xxxxx, mun.xxxxx, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopului stabilit, s-a apropiat de Ceban Igor, care stătea pe un scrânciob pentru copii, și în baza unor relații ostile apărute între ei, l-a amenințat pe ultimul cu omor, cu o armă neletală de tip pistol pneumatic cu nr.xxxxx, de model „xxxxx PM”, cu țeavă lisă, calibrul 4,5 mm (.177), confecționat industrial în Taiwan, care folosește pentru trageri energia presiunii gazului CO2 comprimat, pe care l-a îndreptat în direcția lui Ceban Igor, după care i-a aplicat o lovitură cu pistolul în regiunea umărului stâng, exprimându-se în adresa ultimului: „Всё! Со своими попрощался! Давай!”, după ce ultimul a căzut jos, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr.202010D0058 din 30 ianuarie

2020, echimoză pe suprafața anterioară a articulației umărului stâng, leziuni care au fost produse prin acțiunea traumatică cu obiect contondent, și se califică ca vătămare neînsemnată, amenințare cu omor pe care Ceban Igor a perceput-o ca reală, cu existența pericolului real de realizare a acelei amenințări.

Astfel, acțiunile lui Surlari Ion au fost încadrate juridic în baza art. 155 Cod penal, după indicii calificativi - ” *amenințarea cu omor, dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări.* ”

3. Avocatul Chiriac Stela în numele inculpatului Surlari Ion a declarat apel împotriva sentinței primei instanțe, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Surlari Ion să fie achitat, din motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii, din următoarele considerațiuni:

- prima instanță nu a motivat prezența tuturor semnelor calificative ale infracțiunii imputate inculpatului, probele le-a enumerat în ordine cronologică fără să le aprecieze prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală. Probele administrate și examinate în cadrul cercetării judecătorești nu demonstrează cu certitudine că inculpatul a comis fapta imputată. Martorii audiați în cadrul cercetării judecătorești nu au furnizat instanței suficientă informație, pentru a se considera că declarațiile acestora pot fi apreciate drept probe pertinente, concludente și utile, care ar fi putut confirma vinovăția inculpatului Surlari Ion. Mai mult, declarațiile martorilor urmează a fi apreciate în favoarea inculpatului;

- inculpatul Surlari Ion vina în cele înscrinate nu a recunoscut-o, a confirmat existența unor relații ostile cu Ceban Igor de o durată lungă, motivul fiind fosta soție și copilul minor, și unul și altul au sentimente față de ei și le demonstrează, uneori și în forme nu chiar corecte. Așa a fost și în seara de 03 noiembrie 2019, având un conflict cu partea vătămată, iar atunci când acesta a venit în scara blocului, Surlari Ion a coborât afară pentru a aplană situația, pentru a discuta, însă fără scopul de a provoca certuri sau răzbunare. Acest fapt este dovedit și prin dispozițiile martorilor interogați în instanța de judecată, care dovedesc că cei doi liniștit discutau în scrânciob. Surlari Ion avea în domiciliu său pistolul, dar nu l-a scos din apartament. Despre existența pistolului cunoștea copilul minor, care și i-a comunicat tatălui său despre faptul că Surlari Ion deține armă. Consideră că Ceban Igor s-a folosit de momentul că s-a întâlnit fizic cu Surlari Ion și cunoscând despre armă, a înscenat virtual o încălcare de lege, care apoi a și fost expusă organelor de anchetă;

- sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri, pe probe contradictorii care se exclud reciproc, și pe divergențele care n-au putut fi excluse în cadrul cercetărilor judecătorești. Probele prezentate de partea acuzării au fost combătute în cadrul cercetării judecătorești, astfel, îndoielile urmează a fi tratate în folosul inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 octombrie 2021 a fost respins, ca nefondat, apelul declarat, cu menținerea sentinței primei instanțe.

4.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului Surlari

Ion încadrarea juridică corespunzătoare, conform prevederilor art. 155 Cod penal.

Concomitent, instanța de apel a susținut soluția instanței de fond privind vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii incriminate, or, aceasta se dovedește prin plângerea lui Ceban Igor din data de 15.01.2020 depusă la IP Bălți; plângerea lui Ceban Igor din data de 04.11.2019 depusă la IP Bălți; raportul de constatare nr.201910P0732 din 04.11.2019 în privința lui Ceban Igor; ordonanța de ridicare a obiectivelor și documentelor din 14.11.2019 și procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor din 04.11.2019 cu tabel foto; raportul de constatare tehnico-științifică nr.34/12-2-R1242 din 12 decembrie 2019; raportul de expertiză judiciară nr.202010D0058 din 30.01.2020 la examinarea medico-legală a lui Ceban Igor; procesul-verbal de confruntare din 22 ianuarie 2020, acțiune procesuală efectuată între partea vătămată Ceban Igor și bănuitul Surlari Ion; declarațiile părții vătămate Ceban Igor date în ședința de judecată din 30.10.2020; declarațiile martorilor Ceban Alina, Antonovici Mihai și Calchei Andrei date în ședința de judecată.

5. Legalitatea și temeinicia hotărârilor instanțelor de fond este contestată cu recurs ordinar de către avocatul Chiriac Stela în numele inculpatului Surlari Ion prin care, invocând temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora, cu dispunerea achitării inculpatului, din motiv că în acțiunile acestuia lipsește componenta de infracțiune.

În susținerea celor invocate în recursul ordinar declarat, apărarea a menționat că probele administrate și examinate în cadrul cercetării judecătorești de către instanțele de fond, nu demonstrează cu certitudine că inculpatul Surlari Ion a comis fapta imputată. Mai mult, alte probe, înafara de declarațiile pretinsei părți vătămate, care ar fi confirma comiterea infracțiunii de către inculpat, nu au fost administrate.

De altfel, recurentul a susținut că nici un martor nu a văzut pistolul în mâinile inculpatului și nu a auzit careva vorbe spuse în adresa lui Ceban Igor, or anume Ceban Igor a venit în curtea casei inculpatului cu scopul de a-l provoca la ceartă sau bătaie.

În continuare, apărarea a indicat că prima instanță, pronunțând sentința de condamnare, care a fost bazată doar pe declarațiile părții vătămate, a ignorat prevederile art. 101 Cod de procedură penală, precum și faptul că inculpatul Surlari Ion nu a recunoscut vina în cele incriminate.

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

În acest sens, a argumentat că instanța de apel, judecând cauza, și-a motivat corect soluția, bazându-se pe cumulul de probe administrate la cauza penală, ceea ce denotă faptul că instanța de apel just a constatat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei penale, și, corespunzător, corect a stabilit vinovăția inculpatului Surlari Ion de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal.

7. *Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.*

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal atestă că titularul acestuia invocă în calitate de temei pentru casarea hotărârilor instanțelor de fond prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care stabilește că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legii*, însă, însă reieșind din esența argumentelor invocate se atestă că titularul cererii de recurs invocă dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor.

În acest sens Colegiul penal nu se va expune în privința temeiului de casare prevăzut la art.427 alin.(1), pct.10) Cod de procedură penală, întrucât nu a fost motivat de către apărare, iar în circumstanțele în care recursul nu este motivat sub aspectul temeiului de casare invocat, instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

În continuare, Colegiul penal notează că potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Prevederile art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală stabilesc, că instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Raportând motivele invocate în cererea de recurs la materialele cauzei penale, Colegiul penal reține că acestea se referă doar la chestiunea de apreciere a probelor. Or, acesta face o proprie evaluare a materialului probator, prezentând versiunea potrivit căreia probele administrate de către instanțele de fond nu confirmă vinovăția inculpatului Surlari Ion în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 155 Cod penal.

Sub acest aspect, însă se impune precizarea că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități.

Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, precum și pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după pertinența, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblul lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Însă, cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează, că motivele de reapreciere a probelor nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Din aceste considerente, Colegiul penal nu examinează criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea dispunerii condamnării inculpatului conform învinuirii incriminate, astfel că reaprecierea probelor, în modul propus de către recurent, nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală, iar o altă opinie asupra probelor, care au fost puse la baza deciziei instanței de apel, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

În acest sens Colegiul penal atestă, că la soluționarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal.

Într-o altă ordine de idei, deși inculpatul Surlari Ion a pledat nevinovat pe durata desfășurării procesului penal, atât în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, cât și în apel, partea apărării solicitând pronunțarea unei sentințe de achitare, însă instanța de recurs ordinar statuează că, în urma verificării materialelor cauzei, apreciind pertinenta, concludența, utilitatea și veridicitatea probelor administrate la dosar, nu a stabilit careva probe care să susțină declarațiile inculpatului, și respectiv, de a pronunța o sentință de achitare, or, în cursul judecării cauzei de către instanțele de fond au fost administrate suficiente probe care confirmă cu certitudine vina inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, iar cele invocate de apărător sub acest aspect sunt apreciate drept o modalitate de exercitare a dreptului la apărare, urmărindu-se scopul evitării răspunderii penale.

În continuarea expunerilor sale, Colegiul penal, analizând materialele cauzei în raport cu argumentele invocate de către recurent, conchide că instanța de apel, la judecarea apelului a respectat prevederile art. 414 Cod de procedură penală, în mod întemeiat a constatat corectitudinea încadrării juridice a acțiunilor inculpatului Surlari Ion.

Astfel, corect concluzionând că în acțiunile ultimului sunt prezente toate elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal, motivându-și temeinic soluția în acest sens, așa cum este indicat în pct. 4 al prezentei decizii, soluție pe care instanța de recurs o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară, deoarece soluția instanței de apel este pe deplin conformă circumstanțelor de fapt și de drept stabilite, precum și practicii judiciare constante.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în cazul în care instanțele de fond și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se

mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*a se vedea, în special, cauzele Garcia Ruiz v. Spania, hotărârea din 21 ianuarie 1999; Helle v. Finlanda, hotărârea din 19 decembrie 1997*).

Totodată, în concepția Curții Europene, art. 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes” (*cauza Van de Hurk v. Olanda, nr. 16034/90 din 19 aprilie 1994, Immeubles Groupe Kosser v. Franța, nr. 38748/97 din 9 martie 1999*).

În aserțiunea dată, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel, nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, urmând a fi dispusă inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2), pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul *Chiriac Stela* în numele inculpatului Surlari Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 octombrie 2021, în cauza penală privind acuzarea lui **Surlari Ion xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **26 mai 2022.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Plămădeală Ghenadie

Țurcan Anatolie